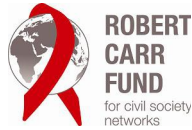

Neformālās iniciatīvas grupas «Durvis» projekts «PAŠU ACĪM»

Eirāzijas Kaitējuma mazināšanas tīkla (EHRN) finansētais Neformālās iniciatīvas grupas «Durvis» projekts «PAŠU ACĪM»

Aizvietotājterapijas ar metadonu programmu klientu anketēšanas apkopojums

Aptauja tika veikta laika posmā no 2013. gada 15. jūlija līdz 2013. gada 15. septembrim. Tika aptaujāti 100 respondenti – aizvietotājterapijas ar metadonu (turpmāk tekstā - MT) saņēmēji. No tiem 32 ir sievietes un 68 vīrieši.

Respondentu sadalījums vecuma grupās:

Vecums (gadi)	20 - 30	30 - 40	40 - 50	Virs 50
Respondentu skaits (cilv)	27	38	25	10

MT apmeklēšanas ilgums:

Ilgums (gadi)	1 - 3	3 - 5	5 - 10	Virs 10
Respondentu skaits (cilv)	49	12	18	16

Jāsecina, ka lielākā daļa respondentu - 64,2% - MT apmeklē neilgi, no 1 līdz 5 gadiem. 5 respondenti nav atbildējuši uz šo jautājumu.

Respondentu narkotiku lietošanas ilgums:

Ilgums (gadi)	1-3	3-5	5-10	Virs 10
Respondentu skaits (cilv)	3	6	19	72

Lielākā respondentu daļa - 72% - lieto narkotikas ilgāk par 10 gadiem.

MT pakalpojumu pieejamība

Uz jautājumu par pakalpojuma vietas sasniegšanas ērtumu 26 respondenti atzina, ka MT atrodas viņiem ērti pieejama vietā, 74 respondenti atzina, ka tas nav ērti saniedzams. Tika nosauktas sekojošas vietas, kur respondenti vēlētos saņemt MT pakalpojumus:

Rajons	Ieteikumu skaits	Rajons	Ieteikumu skaits
Pļavnieki	6	Āgenskalns	3
Bolderāja	4	Ziepniekkalns	1
Imanta	8	Latgales priekšp	2
Purvciems	11	Ķengarags	13
Pārdauagava	3	Mežciems	2
Ilguciems	4	Vecmīlgrāvis	1
Vidzemes priekšpilsēta	3	Rīgas centrs	4

Neformālās iniciatīvas grupas «Durvis» projekts «PAŠU ACĪM»

Uz jautājumu par MT darba laikiem 17 respondenti ir atbildējuši, ka pilnībā apmierina, 50 respondentus darba laiki apmierina. Tika nosaukti sekojoši vēlami darba laiki:

Darba laiks	Ieteikumu skaits	Darba laiks	Ieteikumu skaits
No 6 līdz 18	1	No 8 līdz 20	5
No 6 līdz 19	1	No 9 līdz 16	1
No 6 līdz 20	1	No 9 līdz 18	2
No 7 līdz 18	2	No 9 līdz 19	1
No 7 līdz 20	2	No 9 līdz 21	1
No 7 līdz 21	1	No 10 līdz 16	1
No 8 līdz 12	1	No 10 līdz 19	3
No 8 līdz 14	1	No 15 līdz 20	1
No 8 līdz 17	1	Diennakti	13

MT pakalpojumu kvalitāte

Uz jautājumu vai MT personāls ir atvērts un ir ērti uzdot jautājumus par interesējošiem jautājumiem, 14 respondenti atbildēja, ka pilnībā ir ērti; 26 atbildēja, ka ir ērti; daļēji ērti jūtās 29 respondenti; 28 atzīst, ka nejūtas ērti; 3 respondenti atzīmē, ka pilnībā nejūtas ērti. Tiek atzīmēts arī, ka personāls „nav kompetents”.

Uz jautājumu, vai apmierina personāla - ārstu – attieksme, 13 respondenti atbildējuši, ka pilnībā apmierina; 25 respondentus apmierina; 19 atbildēja, ka daļēji apmierina; 33 respondentus neapmierina; 4 nezināja ko teikt, bet 6 respondenti nav atbildējuši.

Papildus atzīmēts: *“Neņem vērā manas vēlmes”*; *“Liekas, ka izturas dažādi pret dažādiem klientiem”*; *“Nepiekrīt viedoklim”*; *“Nedod līdzī metadonu nesaprotamu iemeslu dēļ.”*

Uz jautājumu, vai apmierina personāla – metadona izsniedzēju – attieksme, 17 respondenti atbildējuši, ka pilnībā apmierina; 30 respondentus apmierina; 30 - daļēji apmierina; 8 respondentus neapmierina; 8 nezināja ko teikt, bet 7 respondenti nav atbildējuši.

Uz jautājumu, vai apmierina sociālā darbinieka attieksme, 17 respondenti atbildējuši, ka pilnībā apmierina; 29 respondentus apmierina; 32 - daļēji apmierina, 11 respondentus neapmierina; 7 nezināja ko teikt, bet 4 respondenti nav atbildējuši.

Uz jautājumu, vai apmierina psihologa attieksme, 14 respondenti atbildējuši, ka pilnībā apmierina; 23 respondentus apmierina; 18 - daļēji apmierina; 33 respondentus neapmierina; 7 nezināja ko teikt, bet 5 respondenti nav atbildējuši.

Uz jautājumu par metadona kvalitāti, saņemtas atbildes, ka tā pilnībā apmierina 15 respondentus, 29 apmierina, 23 apmierina daļēji, 31 vienu respondentu metadona kvalitāte neapmierina, bet 2 nezināja ko teikt.

Uz jautājumu par metadona izsniegšanas vietā pavadīto laiku, 6 respondentus tas pilnībā apmierina, 24 respondentus apmierina; 24 - daļēji apmierina; 38 respondentus neapmierina; 2 respondenti nezināja ko teikt; bet 6 respondenti nav snieguši atbildi.

Uz jautājumu, kas tieši neapmierina metadona izsniegšanas vietā ir sekojošas atbildes: *“Ir bail no psihiatriskās slimnīcas pacientiem”*, *“Rinda” (13 atbildes)*; *“Maz vietas, auksti”*

Neformālās iniciatīvas grupas «Durvis» projekts «PAŠU ACĪM»

(3 atbildes); “Šauri” (5 atbildes); “Nav kur apsēsties”; “Nav ērta vieta, slikta atmosfēra”; “Nav žurnālu, ko palasīt”; “Nav TV”; “Nav ērtību”; “Pēc tam nav kur sevi likt”; “Nav kur aprunāties.”

Jautājumu grupa par to, kādus pakalpojumus klienti vēlētos saņemt MT sniegšanas vietā:

Papildus pakalpojumi	Atbilžu skaits
Bezmaksas ēdiens	47
Silta tēja ziemā	97
Vairāk ar veselības aprūpi saistīti pakalpojumi	58
Vairāk ar veselīgu dzīvesveidu saistīti pakalpojumi	16
Kopīgi izklaides pasākumi	24
Pasākumi bērniem	5
Sporta nodarbības	21
Rokdarbi, mākslas nodarbības	7
TV, filmu skatīšanās	34
Iespēja nomazgāties, izmazgāt drēbes	15
Pieeja internetam	54
Bezmaksas drēbes	32
Labāka attieksme no personāla puses	39
Drošības sajūta un konfidencialitate	64
Iespēja uz bezmaksas zvanu par ar veselību saistītiem jautājumiem	56

Papildus atzīmējami ieteikumi: “Ceļa izdevumu apmaksa” (6 respondenti); “Informācija par darba iespējam”; “Ārsta konsultācijas”; “Normāls psihologs”; “Tikšanās ar citu valstu MT saņēmējiem”; “Testi uz C hepatītu”; “Atpūtas istaba.”

Kādu informāciju respondenti vēlētos saņemt MT pakalpojuma vietā:

Informācijas veids	Atbilžu skaits
Par ārstēšanas, rehabilitācijas iespējam	63
Par pardošanās profilaksi, pirmo palīdzību	19
Vairāk par STI	13
Vairāk par TB	13
Vairāk par metadonu	44
Vairāk par HIV/AIDS	28
Nezinu	9
Nav atbildes	7
Cits: ko darīt, ja grib izbraukt uz citu valsti; darba iespējas (9 atbildes); juridiski jautājumi; ar ko draud ilgstoša metadona lietošana - tās sekas; C hepatīts (9 atbildes). Visu zinu – 2 atbildes.	

Uz jautājumu vai gribētu ņemt metadonu sev līdzī (promnešanai), 100 % respondentu ir vēlējusies to darīt.

Uz cik ilgu laiku / termiņu vēlētos saņemt metadonu promnešanai

Termiņš	Atbilžu skaits
Pēc ārsta ieskata	4
Uz nedēļu	43
Uz divām dienām	15
Uz brīvdienām	7

Neformālās iniciatīvas grupas «Durvis» projekts «PAŠU ACĪM»

Uz mēnesi	8
Uz darba dienām	3
Uz divām nedēļām	3
Uz 3 līdz 4 dienām	13
Jo ilgāks, jo labāk	4

Kontroles par režīma parkāpšanas izvērtēšana:

67 respondentu atbildēja, ka kontrole ir vajadzīga; 10 respondenti atbildējuši, ka kontrole ir lieka; 58 respondenti atbildējuši, ka izslēgšana no MT ir pārāk bargs sods; bet 1 respondents atzīmējis - "kā nāvessods". 16 respondenti atbildējuši, ka izslēgšana no MT ir vajadzīga; 1 respondents nezināja atbildi, bet 3 respondenti atbildi nav snieguši. Piebildes bija sekojošas: "*Slimnieku nedrīkst atstāt bez zālēm*"; "*Jūtos kā zem kontroles.*"

Uz jautājumu vai respondenti ir apmierināti ar medikamentozo palīdzību, 37 respondenti atbildēja, ka ir apmierināti, 20 nav apmierināti, 24 nezināja ko teikt, bet 21 respondents nav snieguši atbildi.

Saņēmti šādi komentāri: "*Tā nav palīdzība*"; "*Nav vienota viedokļa ar ārstu*"; "*Viss ir sarežģīti un pārāk stingri*"; "*Nevaru dabūt tabletes miegam*"; "*Attieksme nav vienlīdzīga*"; "*Sajūta, ka ārsti mums netic.*"

Uz jautājumu kā gribētu saņemt metadonu, atbildes ir šādas: 39 respondenti to vēlētos tablešu veidā; 32 respondentus apmierina esošais; 5 respondenti gribētu saņemt bezmaksas heroīnu; 12 respondenti – bezmaksas bufrenorfīnu; 5 gribētu saņemt metadonu sīrupa veidā; 7 gribētu citas kvalitātes metadonu; 1 respondents atzīme, ka gribētu to saņemt aptiekā tuvāk dzīvesvietai.

Secinājumi

- Vērtējot pakalpojuma pieejamību, tika atzīmēta tā neērtā atrašanās vieta, 74% pakalpojuma saņēmēju tā neapmierina. Ērtākās vietas tiek nosauktas rajonos Ķengarags, Purvciems, Imanta.

- Trešdaļa - 33% - respondentu neapmierina darba laiki, to vēlas garāku.

- Trešdaļa respondentu slikti vērtē personāla attieksmi.

- 38% respondentu nav apmierināti ar MT izsniegšanas vietā pavadīto laiku.

- Trešdaļa respondentu slikti vērtē metodona kvalitāti

- 20% respondentu nav apmierināti ar sniegto medikamentozo palīdzību.

Kopumā jāsecina, ka respondenti zemu vērtē MT dažādus aspektus.

Lai uzlabotu pakalpojuma kvalitāti, respondenti vēlas uzlabot pakalpojuma vietā pavadīto laiku, papildus pakalpojumus, informāciju par dažādām tēmām. Visi respondenti vēlas ņemt MT devu promnešanai uz dažādu laiku, vēlas mīkstināt režīma pārkāpumu sodu - izslēgšanu.